

Det kan være, at det ærede Medlem fra Æbeltoft har nogen Ret, men han har absolut ikke helt Ret, for noget af Ansvarret maa vi lægge dér. Ministeriet Neergaard og Ministeriet Holstein have Ansvar overfor de vældige Udgifter, som de vedtagne Forsvarslove ville medføre, og jeg kan heller ikke fritage Ministeriet J. C. Christensen for Skyld og Ansvar for denne finansielle Misère. Jeg skal her sige, at vor nuværende finansielle Stilling ikke for mig er kommen overraskende, tværtimod, det var noget, jeg ventede, noget, jeg var klar over vilde og maatte komme. Naar man f. Eks. et enkelt Aar under Ministeriet J. C. Christensen vedtog Love, der forøgede Statskassens Udgifter med mange Millioner Kroner — en enkelt Lov, nemlig Lønningsloven, endog med et Beløb af mellem 7 og 8 Mill. Kr. —, og naar man samme Aar vedtager andre Love, blandt andet Toldloven, der formindsker Statsindtægterne sikkert ogsaa med 7—8 Mill. Kr., kan enhver, som vil bruge en lille Smule sund Fornuft, sige sig selv, at det gaar ikke i Længden, og at der maatte komme et Tilbageslag, et Krak, og dette Krak er kommet, maaske hurtigere end mange havde anet.

Da jeg har nævnt Toldloven, kunde jeg have Lyst til at fremsætte nogle faa Bemærkninger angaaende de Virkninger, som Toldloven har haft paa den finansielle Tilstand. Jeg vil da sige, at den Toldlov, som blev vedtagen i Aaret 1908, var et eneste stort Fejlgreb. Det, som Venstre altid har hævdet som Hovedprincippet ved en Toldlov, blev ikke paa nogen Maade gennemført. Det, som Venstre altid har krævet ved en Revision af Toldloven, var Ligestilling i Beskatningen, saavel den direkte som den indirekte Beskatning, men det naaedes ikke, tværtimod. Det, det gjaldt om, var ikke at nedsætte Finanstoldsatserne, men det var det, der blev gjort. Det, det gjaldt om, var at ramme de rigtige Beskyttelsessatser, saa var Forholdet blevet dette, at hvis man ved en Nedsættelse af Beskyttelsessatser havde formindsket Statens Indtægter f. Eks. med 1 Million, kunde Befolkningen have faaet en Skattelettelse paa 20 Millioner. Dem skulde man have ramt, det betød noget, men dem turde man ikke ramme, hvorimod man ramte Finanstoldsatserne, og derfor ere vi nu i denne Misère, uden at Befolkningen har faaet noget. Det, som man naaede ved Toldloven, var kun, at en forsvarlig Løsning blev udskudt endog for en lang Fremtid. Og endelig naaede man, at der blev skabt almindelig

Utilfredshed med Toldloven overalt i Landet. Thi den Lettelse, som der blev talt og skrevet saa meget om, at Befolkningen nu skulde faa, blev horte. Der er blevet nævnt Petroleum, jeg kunde for Resten ogsaa nævne Kaffe — det var saa pudsigt, at i det Øjeblik Toldloven traadte i Kraft, steg Kaffen i Restauranterne fra 25 til 30 Øre. Med Hensyn til Petroleum kan jeg gøre opmærksom paa, at Petroleumskaktieselskabet lige kort før Toldloven traadte i Kraft satte Petroleummen op med et vist Antal Ører, saa at de, den Gang Toldloven traadte i Kraft, kunde sætte Petroleummen ned med Toldens Beløb. Faktum er, at den Dag i Dag betaler Befolkningen akkurat lige saa meget for Petroleum, som før man begyndte paa Toldlovsforhandlingerne i Rigsdagen. Derfor er det ikke saa sært, at Toldloven vækker Misfornøjelse ude i Befolkningen. De Forhøjelser, vi fik paa Toldloven, fik Befolkningen derimod at føle, de kom meget hurtig. Dernæst naaede man ved denne Toldlov at bringe Statskassen i en meget vanskelig og uheldig Stilling. Man kan ganske vist sige: Det er nu for sent at kritisere Toldloven, og det er det paa en vis Maade ogsaa. Men jeg har en vis Ret til at gøre det, thi jeg har kæmpet mod denne Toldlov til det sidste. Jeg var klar over, hvad Resultatet vilde blive, nemlig det, at den kun kunde bringe Skuffelse for Statskassen og for Befolkningen. Endvidere var jeg klar over, at den Pæl, som man helst skulde have ramt forsvarlig igennem det uhyggelige Spøgelse, som denne Toldbeskyttelse er, vilde indskrænke sig til blot en lille svag Pind, der knækker ved en svag Berøring.

Vi have i disse Dage hørt mange Udtalelser om, at det er nødvendigt at vise Sparsommelighed. Den højtærede Finansminister og Regeringens Chef have udtalt, at Sparsommelighed nu var dikteret af den strenge Nødvendighed. Skønt jeg er enig med alle dem, der have talt om, hvor nødvendigt det er at vise større Sparsommelighed i Statshusholdningen end tidligere, er jeg paa den anden Side tilbøjelig til at tro, at man ikke maa vente, at vi naa noget synderligt ad den Vej, og jeg skal sige hvorfor. Jeg vil dog først indskyde den Bemærkning, at det heller ikke er første Gang, der her i Tinget har lydt Røster om, at vi nu skulde til at vise Resignation og til rigtig at spare. Den forhenværende Finansminister, Christopher Hage, har i sin Tid udtalt sig meget stærkt i samme Retning; den sidste Finansminister, det ærede Med-